منیره یوسف زاده

۲۰۱۴/۱۰/۰۶

از ثریا طرزی تا رولا غنی

دیروز به حیث یکی از تاریخی ترین روزهای سیاست افغانستان که در آن انتقال قدرت از یک رئیس جمهور منتخب به رئیس جمهور منتخب دیگر به صورت مسالمت آمیز صورت گرفت، رقم خورد.
لیکن این روز از جهتی برای زنان افغانستان یک روز تاریخی محسوب می‌شود؛ چرا که زنان افغان بعد از حدود یک قرن با حکومتی روبرو می‌شوند که به صورت جدی و بر اساس فرمان های مشخصی به بهبود وضع زنان می‌اندیشد. این‌که دولت آینده تا چه اندازه می‌تواند در اجرای برنامه های خویش موفق باشد بحثی جداست که بعد به آن اشاره خواهد شد، ولی سخنان رئیس جمهور غنی و قاطعیت کاری وی، نوید بخش آیندهٔ بهتریست .

زنان افغانستان ۹۵ سال پیش در زمان شاه امان‌الله فقید، فرمان ها و قوانینی جهت رشد سیاسی و اجتماعی همراهی شان نمود که شاید یکی از دلایل سقوط این زمامدار، حضور موج ترقی خواه از درون خانواده او بوده باشد. شاه امان‌الله بعد از آن که در تاریخ ۱۹۱۹ به پادشاهی رسید علاوه بر انجام کارهای تاریخی نظیر تصویب قانون مطبوعات و صدور فرامینی برای استقلال بیشتر و ایجاد روحیه ملی گرایانه در میان مردم، با دادن نقش جدی و آشکار به بانو **ثریا طرزی** کوشش کرد زنان را از چهار دیواری اندیشه های خرافی نجات داده و خودباوری را در آن ها ایجاد کند.
توجه جدی او به زندگی، حقوق و آزادی های مدنی زنان و تأسیس مکاتب مخصوص زنانه و ایجاد نشریه "**ارشاد نسوان**" به باور اکثر تاریخ نویسان معاصر افغانستان، باعث و بانی اندیشه های روشنفکری و آزادی خواهی در میان زنان تحصیل کرده شد .
دیروز با حضور بانو **رولا غنی** در مراسم تحلیف رئیس جمهور جدید افغانستان، خاطره های دوران شاه امان‌الله خان در اذهان تداعی گردید که به باور بیشتر، دیگر تکرار نخواهد شد. داکتر غنی از ابتدا در منشوری که شامل پلان های کاری آینده اش بود، بخش اعظم توجه اش را به زنان افغانستان معطوف ساخت که در بخش هایی از صحبت های خود نیز بار ها به این موضوع اشاره داشته است .
حضور بانوی اول کشور در مراسم تحلیف رئیس جمهور غنی و رئیس اجرایی و معاونان هر دو، به معنای تابو شکنی و ایجاد یک سنت تازه بود که بعد از شاه امان الله خان هیچ کدام از رهبران سیاسی ما این جرأت را به

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ

خویش نداده بود؛ چرا که داکتر غنی در بخشی از صحبت های دیروز خود با اشاره به همسرش و فعالیت های اجتماعی او، از وی سپاس گزاری کرد.
از طرفی رئیس جمهور غنی در منشور خویش چند وعده برای زنان افغانستان داده بود که جا دارد فعالان حقوق زن و حامیان گسترش ارزش های دیموکراسی در پی گیری چگونکی تطبیق آن ها، پلان هایی بسنجند.

اجرایی شدن وزارت امور زنان، تقرر زنان در بست های بالای سیاسی، حضور زنان در پست های بالای ستره محکمه، ثبت دارایی های منقول و غیر منقول به نام زن و شوهر، افتتاح پوهنتون هایی مخصوص دختران در تمامی ولایت‌ها و ایجاد زمینه برای استقلال اقتصادی زنان از جمله وعده هایی است که رئیس جمهور غنی در دوره مبارزات انتخاباتی اش به زنان تعهد داده بود .
اما آنچه بر تطبیق این پلان ها و وعده ها کمک می‌تواند؛ عواملی چون قاطعیت دولت برای تطبیق پلان هایی جهت بهبود وضع زنان می‌باشد و میزان پذیرش جامعه نسبت به اصلاحاتی که قرار است در سر لوح کاری دولت قرار بگیرد. چراکه تاریخ دوره شاهی امان‌الله خان ثابت نموده است هر وقت قاطعیتی برای بهبود وضع زنان از سوی دولت صورت گرفته است با مخالفت سیل عظیمی از کهنه فکران، افراطیان و کسانی که از دین برای بریدن سر اندیشه های مترقی استفاده کرده‌اند، روبرو شده است.
اما امید آن میرود تا در جامعه افغانستان به نسبت یک قرن پیش تغییر هایی رونما شده باشد. مهاجرت های بیش از سه دهه به خارج از افغانستان، حضور میلیون ها محصل و دانش آموخته، رشد رسانه های ارتباط جمعی و سهل شدن ارتباطات با دنیای بیرون از افغانستان، میل به تجدد و رشد در کشور از طرفی ما را به آیندهٔ بهتر و تطبیق آسان تر قوانین و فرامین جهت بهبود وضع زنان امیدوار می سازد و از طرفی برخورد سیاسی از سوی مخالفان نظام دیموکراسی با زنان افغان، قربانی شدن زنان برای برقراری صلح یکطرفه با مخالفانی که یکی از شروط پذیرش صلح، سلب آزادی مدنی زنان هست، بافت سنتی و افراطی در جامعه و تعبیر نادرست از دیموکراسی و ارزش های آن از سوی جامعه، این بیم وجود دارد که پلان‌ها فقط به صورت شعار باقی بمانند.
حضور بانوی اول را در مناسبات سیاسی **بعد از یک قرن**، باید خارج از **اما** و **اگر** هایی که مانع بهبود وضع زنان می‌شود، یک قدم نیک پنداشت؛ چرا که قرار است بانوی اول دفتری جداگانه در ارگ داشته باشد و برای زنان افغان برنامه هایی به اجرا درآورد و این حرکت با توجه به این که نزدیکترین کشورها چون ایران، عربستان و ... که مدعی برابری برای زنان هستند، ولی هنوز از آن بی بهره اند، بی‌نظیر است.
به همین دلیل امید آن میرود تمامی زنان فعال افغان بدون درنظرداشت سمت سوهای گذشته خویش در مبارزات انتخاباتی از این حرکت بزرگ تاریخی حمایت کرده و در کنار بانو **رولا غنی** ایستاده شوند تا پلان هایی که در یک دهه دیموکراسی تنها روی کاغذ باقی مانده و شعار هایی که بدون شعور جمعی فریاد شده است را به مرحله اجرا درآورند.

پایان

با تشکر از نشریه مدنیت

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ